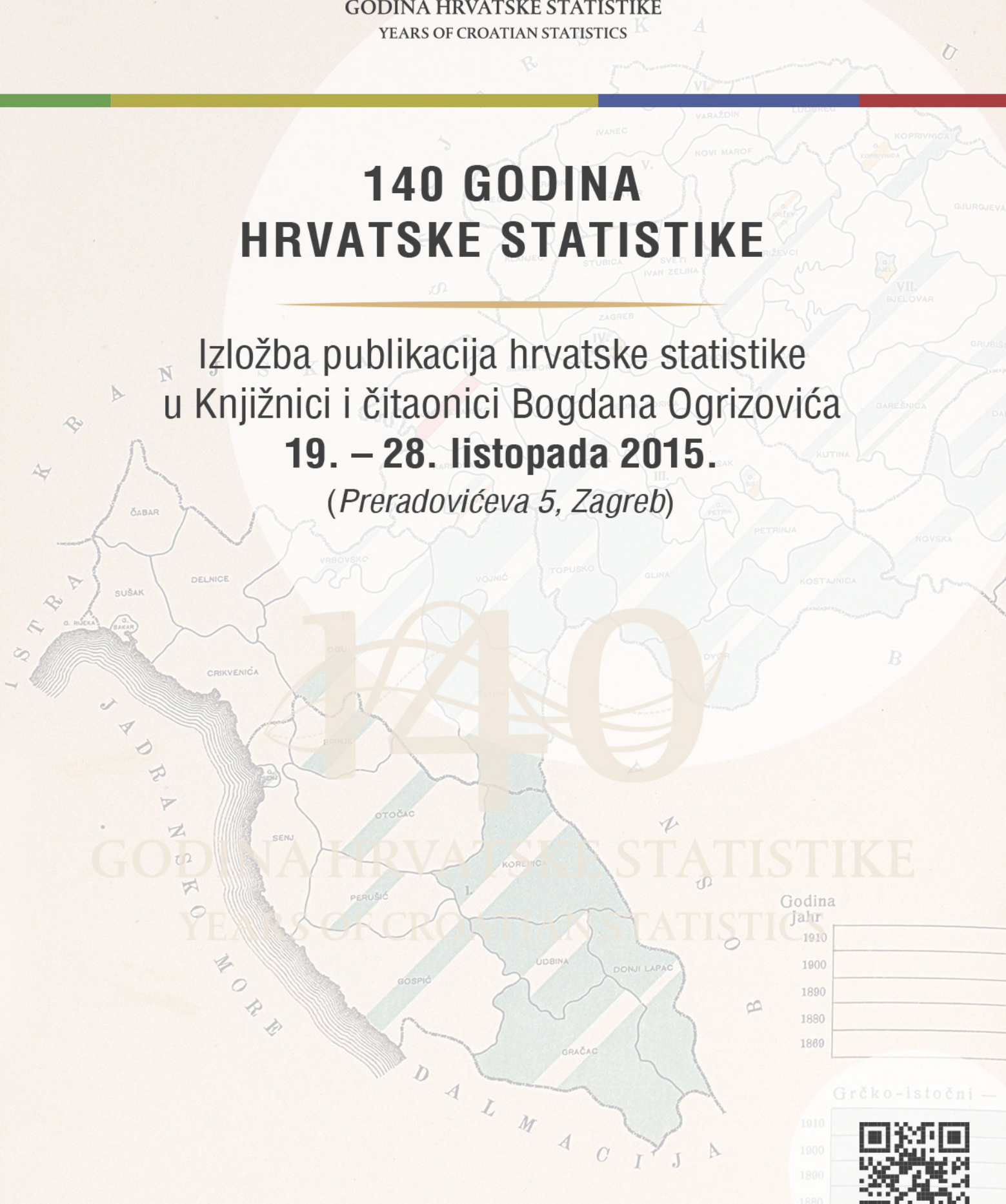

GODINA HRVATSKE STATISTIKE
YEARS OF CROATIAN STATISTICS

140 GODINA HRVATSKE STATISTIKE

Izložba publikacija hrvatske statistike
u Knjižnici i čitaonici Bogdana Ogrizovića
19. – 28. listopada 2015.
(Preradovićeva 5, Zagreb)

Godina
Jahr

1910
1900
1890
1880
1869

Grčko-istočni — G

1910
1900
1890
1880
1869

1875.

18. veljače 1875. „Zakon ob ustroju ureda i vieća za zemaljsku statistiku u Hrvatskoj i Slavoniji”

Na sjednici Hrvatsko-slavonsko-dalmatinskog sabora održanoj 6. siječnja 1875. prihvaćena je zakonska osnova „Ob ustroju ureda i vieća za zemaljsku statistiku“, koja je potvrđena i u Beču 18. veljače 1875. Time je zemaljska vlada u Zagrebu dobila zakon koji je omogućio ustroj prvoga zemaljskog statističkog ureda i statističkog vijeća za zemaljsku statistiku u Hrvatskoj i Slavoniji. Taj zakon od samo šest članaka donesen je na temelju Zakonskog članka XXV. iz 1874. godine zajedničkoga hrvatsko-ugarskog sabora ob ustrojenju zemaljske statistike.

Dana 1. kolovoza 1875. statistički ured počeo je s radom.

1876.

Statistički ljetopis, za godinu 1874.

Statistički ured Kr. dalm. hrv. slav. zemaljske vlade, Zagreb, 1876.

Prva od 27 kapitalnih publikacija Zemaljskoga statističkog ureda. Sadržava podatke za područje tadašnje građanske Hrvatske i Slavonije, Vojne krajine i grada Rijeke raspoređene u 21 poglavlju. Priredio ga je Milovan Zoričić, prvi voditelj Zemaljskoga statističkog ureda, u samo godinu dana.

„Zoričić se svim žarom mladenačke svoje patriotske duše dao na povjerenu mu silnu zadaću; cijeli statistički ured sastojao se u prvo doba od njega i dva dnevničara.”

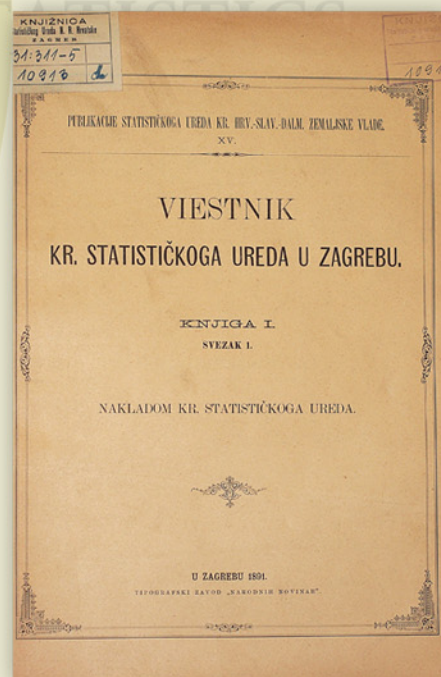
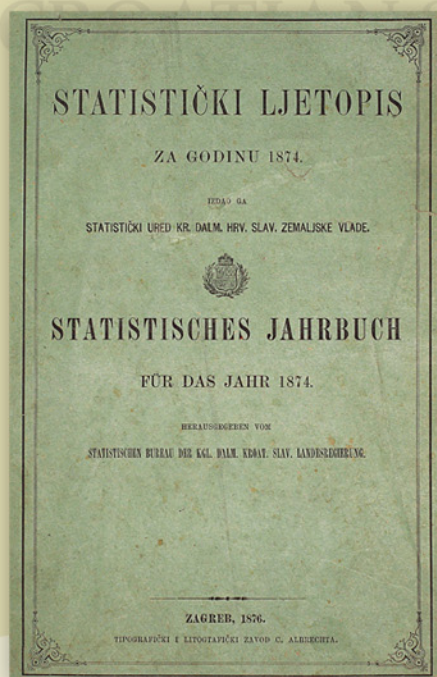
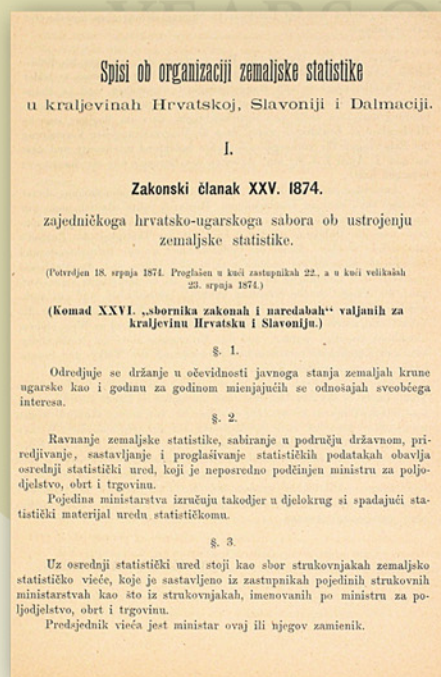
1891.

Viestnik Kr. statističkog ureda u Zagrebu: knjiga I.

Statistički ured Kr. dalm. hrv. slav. zemaljske vlade, Zagreb, 1891.

Publikacija koja sadržava osnovne statističke podatke, teoretske rasprave o statističkim metodama i problemima statističkih istraživanja, kojom je Zoričić širio statističku pismenost, kako u narodu, tako i među javnim djelatnicima.

„... o javnim stvarima naroda pišemo, govorimo, pače i stvaramo zakone i uredbe, i ne poznavajući narodnih prilika, jer ne ćemo da se udubemo u rezultate statističkih podataka, radi čega ni naši zakoni ni uredbe naše nijesu a niti mogu biti od koristi narodu.”

1913.

Statistički godišnjak Kraljevina Hrvatske i Slavonije, I. dio, 1905.

Kr. zemaljski statistički ured, Zagreb, 1913.

Kapitalno djelo na kojem je Milovan Zoričić neumorno radio posljednjih pet godina svog života. Godinu dana nakon Zoričićeve smrti pripremio ga je za tisak njegov nasljednik dr. Rudolf Signjar. Zahvaljujući uzornoj redakciji i količini podataka, taj se godišnjak isticao kao jedan od najbolje uređenih godišnjaka tadašnjih europskih statističkih ureda.

1915.

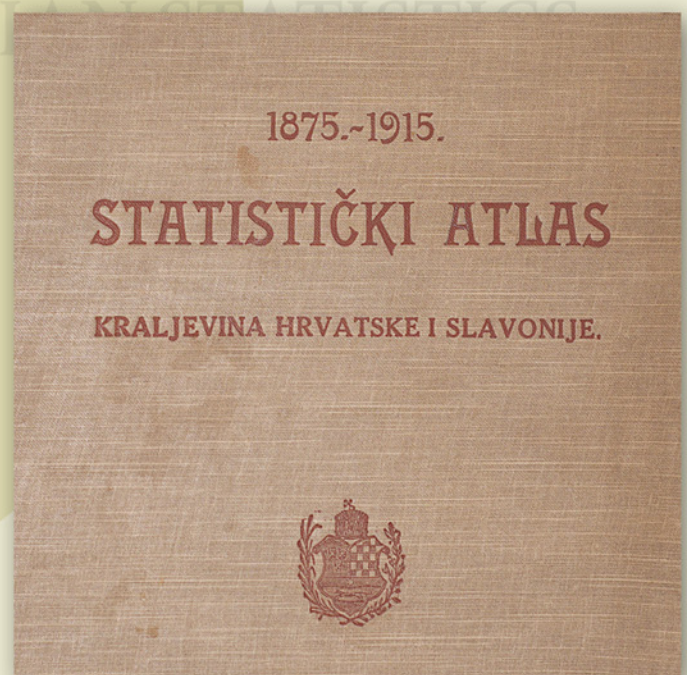
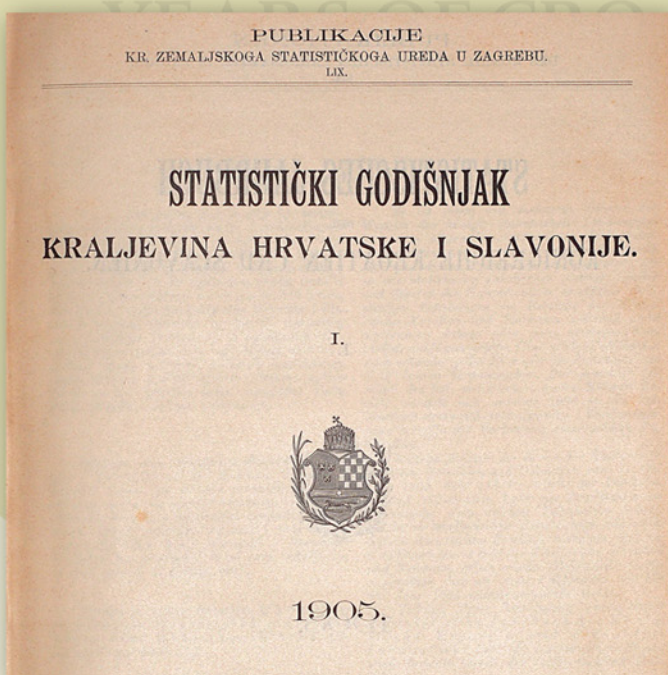
Statistički atlas Kraljevina Hrvatske i Slavonije 1875. – 1915.

Kr. zemaljski statistički ured, Zagreb, 1915.

Publikacija objavljena u povodu 40. godišnjice rada Ureda koja se sastoji od 135 statističkih crteža.

„Kao pomagala statistike za proučavanje socijalnih i gospodarskih prilika imaju pregledni i svakomu lako razumljivi statistički crteži – dijagrami i kartogrami – osobitu vrijednost, pak se zato u novijoj statističkoj nauci grafičkom prikazivanju rezultata podaje sve to veća važnost.

U tvrdj vjeri, da izdaje publikaciju općeg interesa, predaje uprava statističkoga ureda javnosti 'Atlas' s nadom, da će možda mnogoga potaknuti na dublji studij naših narodnih potreba.”

1929.

OPŠTA DRŽAVNA
STATISTIKA
KRALJEVINE
JUGOSLAVIJE

140

GODINA HRVATSKE STATISTIKE
YEARS OF CROATIAN STATISTICS

1932.

Statistički godišnjak, knjiga I, 1929

Opšta državna statistika, Beograd, 1932

Prvi od 11 godišnjaka (1929. – 1940.) koje je objavio ured Opšte državne statistike u Beogradu, kojemu je nakon 1929. izravno podređen Statistički ured u Zagrebu, sve do uspostave Banovine Hrvatske 1939. Godišnjak je pisan ćirilicom i latinicom te sadržava prijevod na francuski jezik.

„Opšta državna statistika želeći da popuni veliku prazninu koja se oseća neizdavanjem Statističkog godišnjaka rešila je da pristupi njegovom redovnom izdavanju...”

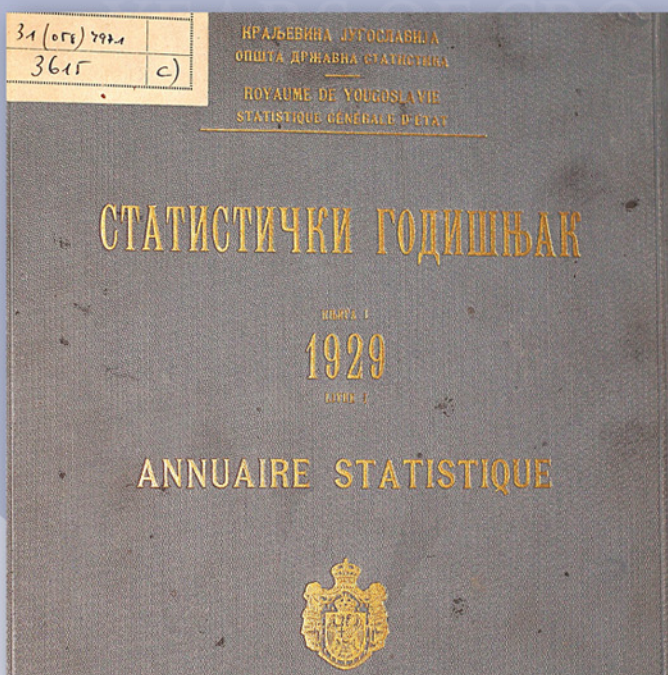
1940.

Godišnjak Banske vlasti Banovine Hrvatske 1939 – 26. VIII. – 1940

Zaklada tiskare Narodnih novina, Zagreb, 1940

Sadržava uglavnom tekstualne priloge te godišnje izvještaje o radu banskih odjela i drugih banskih institucija.

„Ako se iz dokumenata ovoga godišnjaka prenese u naše duše radost i val vjere u zdrave, neiscrpane narodne snage, ako se u našim srcima nastani zdravi i vedri optimizam, ako nas na još intenzivniju i na još složeniju i skladniju suradnju pokrene imperativ rada kako za Hrvatsku, tako i za cijelu Jugoslaviju, onda je svrha ovoga godišnjaka potpuno postignuta.”

1951.

ZAVOD ZA
STATISTIKU I
EVIDENCIJU NARODNE
REPUBLIKE HRVATSKE

140

GODINA HRVATSKE STATISTIKE
YEARS OF CROATIAN STATISTICS

1946.

Rezultati popisa industrije FNRJ u 1945 godini, knjiga III., Narodna Republika Hrvatska
Državni statistički ured FNRJ, Beograd, 1946

Sadržava podatke o veličini tvornica i njihovoj vrijednosti (grana industrije, koeficijent vrijednosti, broj postrojenja, skupine radnih mjesta), radnoj snazi (spol, koeficijent zaposlenosti, stručnost), pogonskoj snazi (snaga motora), vlasništvu (vrsta vlasništva, narodnost vlasnika) svih tvornica u Hrvatskoj na dan 30. lipnja 1945. Jedna od mnogih publikacija iz razdoblja zvanoga „period obnove i izgradnje zemlje” u kojemu se statistika primarno bavila vođenjem operativne i planske evidencije s posebno određenim ciljevima.

„U vreme popisa industrije jedina narodna republika koja je imala već organizovan svoj Statistički ured sa dovoljnim brojem činovnika bila je Narodna Republika Hrvatska.”

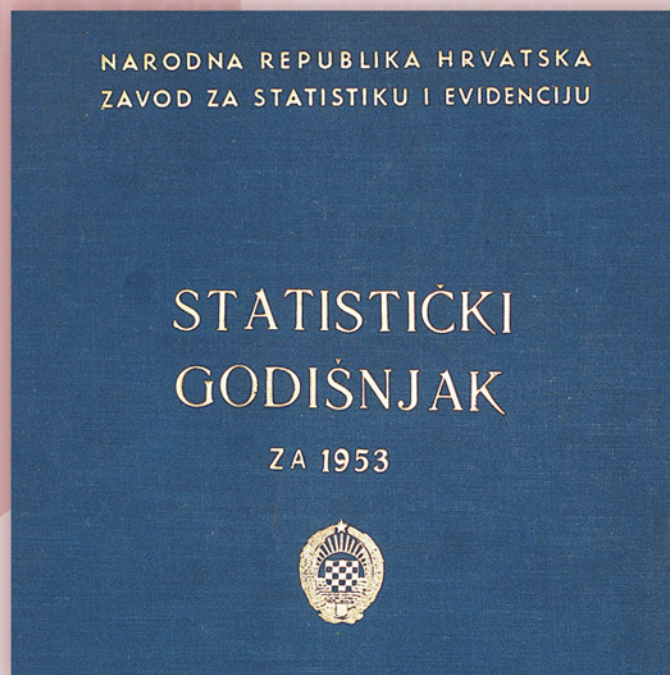
1954.

Statistički godišnjak za 1953

Zavod za statistiku i evidenciju NRH, Zagreb, 1954

Statistički godišnjak za 1953 prvi je godišnjak u kojemu su prikazani statistički podaci s područja društvenoga i ekonomskog života Narodne Republike Hrvatske.

„Ranije nije bilo povoljnih uvjeta za izdavanje Statističkog godišnjaka. Poteškoće koje je statistika morala savladati, onemogućavale su izdavanje ovakve publikacije (...) Tek s uvodjenjem radničkog samoupravljanja i istodobnim ukidanjem administrativnog upravljanja privredom te decentralizacijom državne uprave nastali su povoljniji uvjeti za izgradnju statističkog sistema.”

1971.

Statistički godišnjak SR Hrvatske 1971

Republički zavod za statistiku SRH, Zagreb, 1971

Statistički godišnjak Hrvatske nije se objavljivao od 1955. do 1970. jer je Savezni zavod za statistiku i evidenciju Jugoslavije počeo izdavati Statistički godišnjak Jugoslavije u kojemu su se, osim podataka za Jugoslaviju, objavljivali i podaci za republike.

Od 1971. Statistički godišnjak Hrvatske redovito se objavljuje sve do današnjih dana.

„Najnovije ustavne promjene bitno mijenjaju položaj i ulogu socijalističkih republika u Jugoslaviji, te je potrebno imati na raspolaganju što više podataka (...) Statistički godišnjak Jugoslavije, koji izdaje Savezni zavod za statistiku, tehnički ne može prikazati tako opširno gradivo za svaku društveno-političku zajednicu napose. Zbog svega toga Republički zavod za statistiku SR Hrvatske nakon 16-godišnjeg prekida ponovo počinje s izdavanjem Statističkog godišnjaka SR Hrvatske...”

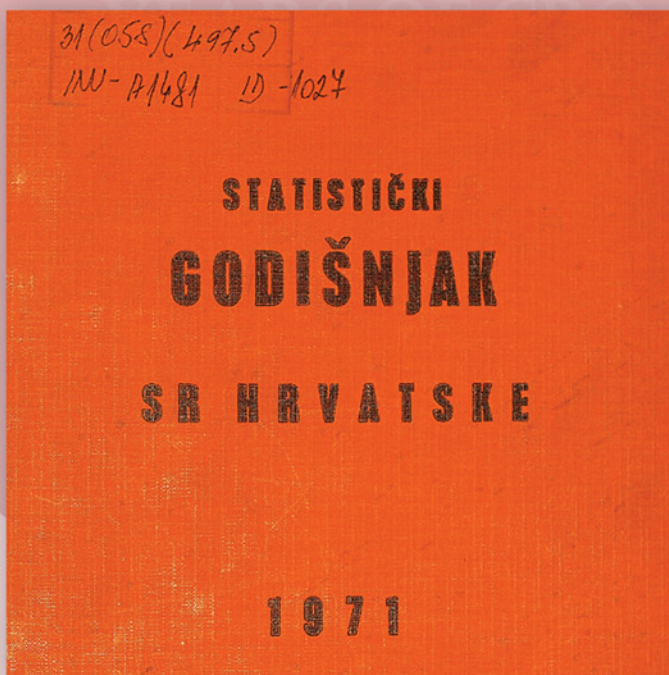
1979.

Naselja i stanovništvo SR Hrvatske 1857 – 1971

JAZU /Republički zavod za statistiku SRH, Zagreb, 1979

Na temelju arhivske statističke građe popisa stanovništva, koji se na području Republike Hrvatske provode od sredine 19. stoljeća, Mirko Korenčić i suradnici prikazali su demografski razvoj stanovništva Hrvatske kroz vremenski interval od 114 godina, u svakom od njezinih 5 444 naselja i 2 720 dijelova naselja, koliko ih je bilo 1857., odnosno u 6 666 naselja i 7 573 dijelova naselja, koliko ih je bilo 1971. Za svaku općinu dana je karta općine s granicama i nazivima naselja te oznakom tipa naselja.

„Zaključujući ovaj predgovor, dužan sam ponoviti svoje uvjerenje da će se ovom knjigom podstaći rad na daljim demografsko-povijesnim istraživanjima...”

1993.

Statistički ljetopis 1992

Državni zavod za statistiku RH,
Zagreb, 1993

4. izdanje ljetopisa, s promijenjenim imenom (prije Godišnjak) te engleskim prijevodom.

„Neke, koji to ne znaju, dužnost mi je upozoriti da se ova, za djelatnike Zavoda (nadam se i ne samo za njih!?) najvažnija knjiga hrvatske statistike ne pojavljuje prvi puta pod ovim imenom i u dvojezičnom izdanju. Naime, nakon osnutka hrvatskog Statističkog ureda godine 1875. prva tiskana knjiga bio je ‘Statistički ljetopis za godinu 1874.’ (...) i ljetopis iz 1875. bio je dvojezičan – na hrvatskom i njemačkom jeziku.”

2001. i 2011.

Popis stanovništva, kućanstava i stanova 31. ožujka 2001.

Prvi rezultati po naseljima

Državni zavod za statistiku RH,
Zagreb, 2001.

Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011.

Prvi rezultati po naseljima

Državni zavod za statistiku RH,
Zagreb, 2011.

Popis stanovništva, kućanstava i stanova najveće je statističko istraživanje kojem je cilj prikupiti osnovne podatke o broju, teritorijalnom rasporedu i sastavu stanovništva prema njegovim demografskim, ekonomskim, obrazovnim, migracijskim i ostalim obilježjima. U Republici Hrvatskoj, kao i u većini europskih zemalja, provodi se svakih 10 godina, a popisuju se tri jedinice: stanovništvo, kućanstva i stanovi.

2015.

Podaci Državnog zavoda za statistiku dostupni su na internetskim stranicama www.dzs.hr.

Državni zavod za statistiku na društvenim mrežama:

<https://hr-hr.facebook.com/statcroatia>

@StatistikaHR

LinkedIn Državnog zavoda za statistiku
<http://linkd.in/1Gfsjrr>

